

ÜZENET

A PRÁGAI REFORMÁTUS MISSZIÓS GYÜLEKEZET
HETILAPJA – I. ÉVFOLYAM – 21. SZÁM, 2008. JÚN. 22.

Kedves Testvéreim!

Azt hiszem, hogy arról, micsoda értéket jelent egy hajlék, legjobban egy hajléktalan tudna mesélni. Ha egy embernek nincs hajléka, akkor sok veszélynek van kitéve. A mai világban az, hogy valaki hajléktalan, nem csupán annyit jelent,

bizalmat ne játsszák el.

Az imént Mózes imádságát olvastam fel. A Bibliában több énekét is olvashatjuk, de a Zsoltárok könyvében csak ez az egy szerepel. A zsidó hagyomány szerint akkor keletkezett, amikor az ígélet földjének kapujában Mózes megáldotta Izráel népét, minden törzset külön, utána pedig

Mózesnek, Isten emberének imádsága. Uram, te voltál hajlékunk nemzedékről nemzedékre. Mielőtt hegyek születtek, mielőtt a föld és a világ létrejött, öröktől fogva mindörökké vagy te, ó Isten! A halandót visszatéríted a porba, és ezt mondogd: Térjetek vissza, emberek! Mert ezer esztendő előttdé annyi, mint a tegnapi nap, amely elmúlt, mint egy őrvtátsnyí idő éjjel. Elragadod őket, olyanok lesznek, mint reggelre az álom, mint a növekvő fű: reggel virágzik és növekszik, estére megfonnyad és elszárad. Bizony, elmúlnak haragod miatt, indulatod miatt megsemmisülünk, ha magad elé állítod bűneinket, titkolt vétkeinket orcád világossága elé. Elmúlik minden napunk haragod miatt, úgy elmúlnak esztendeink, mint egy sóhajrás. Életünk ideje hetven esztendő, vagy ha több, nyolcvan esztendő, és nagyobb részük hiábavaló fáradság, olyan gyorsan eltűnik, mintha repülnének. Ki tudja, milyen erős haragod, és milyen félelmetes felháborodásod? Taníts úgy számlálni napjainkat, hogy bölcs szívhez jussunk! Fordulj hozzánk, Uram! Meddig késel? Könyörülj szolgáládon! Áraszd ránk kegyelmedet reggelenként, hogy vígadjunk és örüljünk egész életünkben! Örvendeztess meg bennünket annyi napon át, ahányon át megaláztál, annyi éven át, ahányban rossz sorunk volt! Legyenek láthatóvá tetteid szolgáládon, és méltóságod fiaikon! Legyen velünk Istenünknek, az Úrnak jóindulata! Kezeink munkáját tedd maradandóvá, kezeink munkáját tedd maradandóvá!

Zsolt. 90

hogy védtelen, hanem egyben azt is jelenti, hogy mivel nincs bejelentett lakhelye, munkahelye sem lehet, és mivel nem tudja magát tisztességes módon el tartani, az emberek bizalma megszűnik felé. Azok közül, akik ilyen helyzetbe kerülnek, a legtöbbször egyedül nem is tudnak változtatni azon. Kell, hogy valaki újra bizalmat adjon nekik, befogadja őket de az is kell az, hogy ők ezt a

felment a Nébó hegy Piszgá nevű csúcsára, ott Isten megmutatta neki az Ábrahámnak esküvel ígért földet. Ezután ott a hegycsúcson az Úr akarata szerint meghalt (5Móz 33-34). Tulajdonképpen az utolsó szavai vannak lejegyezve ebben az imádságban. Először hálát ad a megtett útért, aztán panaszkodik az élet rövidsége miatt, végül áldást kér Isten mindenkori népére.

Mózes első szava a hálaadásé. Általa Isten szabadítót küldött a népe számára. Az Úr választotta ki a megfelelő időt és a megfelelő személyt. De Mózes egyedül nem lett volna képes a rábízott feladatot végrehajtani. Ha Isten nem lett volna ott „menedékként”, biztosan elvesztek volna. Így mond aztán köszönetet Mózes Istennek a védelemért. A héber „hajlék” szóban van egy többletjelentés. Nemcsak fedelet, hajlékot jelent, hanem menedékhelyet is akár az űzött vad, akár az űzött ember számára. Rejtekhelyet, ahol az ember biztonságban van minden veszedelem elől. Így jelentette Isten a bizonyosságot, a védelmet, az állandóságot népe életében.

A számtalan példa közül csak kettőt hadd említsek: az első a tizedik csapás, ahol arat a halál és az elsősülöttek meghalnak – aki azonban elhitte Istennek, hogy a bárány vére az ajtófélfán megmenekülést hoz, annak az elsősülötte nem halt meg (1Móz 12); a másik a sás-tengeri átkelés: Izrael fiai Mózes vezetésével alig érnek a tengerhez, látják, hogy jönnek az egyiptomiak. Előttük a tenger, hátuk mögött egy dühös hadsereg, melynek az a feladata, hogy visszavigye őket és újra a fáraó rabszolgái legyenek. Ha nem fulladnak bele a tengerbe, a katonák végeznek velük. Mózes azonban azt a parancsot kapja Istentől, hogy sújtsa botjával a tengerre, az szétváljék, és így száraz lábbal tudnak átkelni. De ez még nem minden. Isten angyala, aki Izrael tábora előtt járt, mögéjük ment, a felhőoszlop pedig, amelyben Isten vezette a népét, mintegy védőfalat képzett Izrael népe és az egyiptomiak között, és

így oltalmazta őket (1Móz 14).

Istennek a csodáit azonban csak az láthatta meg, aki elhitte, hogy az olyan esztelennek tűnő parancsok, mint „kenj bárányvért az ajtófélfára”, vagy „sújts bortal a tengerre és az kettéváljék”, elhozzák a megmenekülést. A 90. zsolnártában azt énekeljük, hogy „*Tebenned bíztunk eleitől fogva*”. Hadd kérdezzem meg: valóban bízunk? Valóban hisszük, hogy Isten számunkra is oltalom és mentsvár minden nyomorúság és nehézség között? Egyelőre a nehézségek a gyülekezet előtt is szinte tengert alkotnak. El merjük hinni, hogy Istennek van megoldása a mi gondjainkra is? Jézus azt mondja, hogy aki hisz, annak minden lehetséges (Mk 9,23). Isten erre a garancia.

Az az Isten, aki öröktől fogva van, az lett a kiválasztott nép számára hajlékká – mondja Mózes. Azonban nemcsak egy bizonyos nemzedék számára biztos pont Ő. Mózes generációja előtt is voltak Övéi, és akkor is ugyanolyan hűséggel és szeretettel fogja védelmezni az Övéit, amikor már Mózes és az egész generáció visszatért a porba. Nem akárki az, aki vigyáz a népre. Emberek születnek és meghalnak, de az Isten által nyújtott biztos hajlék, az örök.

Amilyen állandó és örökkévaló Isten, olyan múlandó az ember, és az, amit az ember a két kezével alkot. Nem tudunk olyat készíteni, ami ne lenne előbb-utóbb az enyészeté. Ha például hajlékot építünk az Úrnak, számolnunk kell azzal, hogy az építőkövek idővel elporladnak és ki kell majd cserélni őket, sőt, a templomba járó nemzedék is

hetven-nyolcvan évenként kicserélődik. Egyedül Isten marad változatlan Valóságként.

Az ember számára ijesztő, hogy az, amin dolgozik, az mind az enyészeté lesz, sőt saját maga is végül vissza kell hogy térjen a porba, amelyből vétetett (1Móz 3,19).

Az örökkévalósághoz képest olyan rövid az ember élete! Napjaink félelmetes gyorsasággal telnek. Alig eszmélünk, már végére is érünk. Olyan rövid, mint egy álom, ami ahogy ébredésnél véget ér és többé meg nem ismételhető, úgy minden emberélet is egyszeri és megismételhetetlen. Rajtunk múlik, hogy ezt a rendelkezésünkre álló rövid időt hogyan és mivel töltjük. Rajtunk múlik, hogy hogyan használjuk ki. Mindenki naponta 24 órát kap. De néha, mivel azt gondoljuk, hogy van még elég időnk, nem sietünk sehová, a dolgok ráérnek, haszon nélkül telik el a napunk. Vagy olyannal töltjük, aminek nincs haszna, esetleg Istent kihagyjuk a terveink megvalósításából, és kicsit olyanokká leszünk, mint a bolond gazdag (Lk 12,16-21): az itteni életre rendezkedünk be és nem számolunk azzal, hogy soha nem tudhatjuk, mennyi idő áll a rendelkezésünkre.

Hogy tartalmas életet tudjunk élni, bölcsességre van szükségünk. Így könyörög Mózes Isten szerinti bölcsességért. Be kell látnunk, hogy önmagunknak bölcsességünk nincs. Ahol nem az evangélium alapján hoznak bölcs döntéseket, ott nincs növekedés. Ha megnézzük a világot magunk körül, rájövünk, hogy mennyire igaz ez. Isten igazsága és bölcsessége nélkül nincs élet. Látó

szívre van szükségünk. Mi saját magunk nem látjuk át megfelelően a veszélyeket és bölcsesség nélkül nem tudunk jó döntéseket hozni. Márpedig döntéseink befolyásolják a jövőt! Éppen ezért nem mindegy, hogy milyen döntéseket hozunk. A bölcs döntésekért a jövő generációi áldani fognak minket, akár ismeretlenül is. Az, amit Istennek tetsző módon, az Ő bölcsessége által felvértezve alkotnak emberi kezek, az Isten áldása által maradandó lesz. Enélkül az áldás nélkül viszont fölösleges gürcölés és fáradozás. Így kéri Mózes is, hogy *„Kezeink munkáit tedd maradandóvá!”* Isten áldása maradandóságot ad az emberi kezek alkotásának. Sőt, nemcsak a tárgyak kapnak maradandóságot, hanem az Ige azt mondja, hogy aki hisz Istenben, az mindörökké megmarad (Jn 3,15; 6,40).

Nem az elmúlásé, a pusztulásé az utolsó szó, hanem a megtartatásé. Isten gondoskodott a mi megtartatásunkról. Így küldte az Ő egyszülött Fiát, hogy *„aki hisz Őbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen”* (Jn3,16). Így örzi meg Jézus Krisztus ma is a rábízottakat, így védelmezi őket erős kővárként. Oltalmazó pajzsként minket is úgy véd, hogy ezen a páncélon a halál fullánkja sem szúrhat meg minket. Nehézségeinkből Ő ad kiutat és áldásával gondoskodik arról, hogy az ember munkája ne legyen hiábavaló. Így van jelen az életünkben hajlékként és így lehetünk majd Vele az örök hajlékban.

Ámen

(Elhangzott 2008 jún. 15-én)

MÁSHOL, MÁSHOGYAN!?

BETEKINTÉS A KISEBBSÉGBEN ÉLŐ MAGYARSÁG,
REFORMÁTUSSÁG ÉLETÉBE.

Amerikai magyarok, magyar amerikaiak?!

Nem szükséges az óceánon átkelni ahhoz, hogy az ember találkozzon a jellemséggel: azzal a hovatarozás-tudattal, mellyel az amerikai kontinensen élő magyarok közt nap mint nap találkozom. Nem ismeretlen az Ausztriában, Németországban élő egyének kijelentése önmagukról, miszerint ők németül beszélő magyarok. S talán tudnánk példákat közvetlen környezetünköl, Prágából is.

De kik is élnek itt a Tengerentúlon valójában? A jobb megélhetés reményében idetelepedett magyarok, akik annak érdekében, hogy sorsuk egyszerűbb legyen, életük amerikaiakhoz illő, s nyelvükben sem eltérő életet élnek. Tévesen, vagy mégsem? Ez legfőképp az első generáció kérdése és problémája. A második nemzetékben a kérdés fel sem merül az iránt, hogyan és melyik nemzethez tartozóan éljen. (Tisztelet a kivételnek.) Ők már amerikaiak, jobb esetben magyarul is beszélő amerikaiak.

S hogy ez az iskolarendszernek vagy a szülői nevelésnek az eredménye-e, azt hosszasan boncolhatnánk. Valószínűleg mindkettő szerepe óriási.

De evezünk az egyház vizeire. Mintegy 150 év távlatából nézve határozottan véleményt alkothatunk az amerikai magyarságról, s benne a reformátusságról is. A viszonylag gyorsan fejlődő gyülekezetekben is akadtak konfliktushelyzetek, vetődtek fel komoly kérdések: Ki az igazi magyar, ki az igazi amerikai? Meddig kell őrizni az anyanyelvet?

Meddig kell megtartani az otthonról hozott szokásokat? Mikor lehet véglegesen, m i n d e n t feladva belesimulni a befogadó közegbe?

Ezek azok a kérdések,

melyekre talán még soha senki nem adott helyes választ. Pedig fel kell őket tennie, és a válaszokkal meg kell küzdenie minden nemzet fiainak, amikor elhagyják az otthonukat és kisebbségi helyzetben keresik a boldogulást.

Nem volt és nincs ez másképpen az Amerikába másfél száz esztendő óta kisebb vagy nagyobb hullámban érkező magyarokkal sem. **Az 1848-as szabadságharc utáni** menekülők egymás kezét fogva, külön magyar telepeket hoztak létre. Nem akartak felolvadni a hatalmas országban, és őrizték nyelvüket, hagyományaikat, kultúrájukat. Őrizték a paraszt, ha jön a hívó szó, hogy a haza újra várja őket és menni kell, hát együtt legyenek. Kossuth Lajos 1851/52-ben járt Amerikában, s összetartotta őket, de lassan-lassan mindenki elindult az egyéni boldogulás útján.

A második hullámban, az 1890-1914 közötti időszakban több százezres magyar tömeget öntöttek a hajók az amerikai kontinens kikötőibe. A keleti partvidéken megalakultak a magyar munkás- és bányászkolóniák. A felekezeti háttereknek megfelelően szerveződtek meg az egyházak. A nyelv nem volt kérdés. Egyértelműen magyarul szólt az

igehirdetés, magyarul vezették a jegyzőkönyveket, énekelték az otthoni nótákat. Ám az iskolaköteles gyerekek azonnal konfliktushelyzetbe kerültek, mert az iskolákban egy számukra idegen nyelvet kellett megtanulniuk, amivel addig nem találkoztak, hiszen otthon mindenki magyarul beszélt.

A második és immáron az ötödik generációs nemzedékek nagy kérdése: hová is tartozunk mi? Amerikai születésű magyarok, magyar származású amerikaiak, amerikai akinek magyar neve van, magyar aki itt nőtt fel, de a gyökerei máshol vannak. Abban a hatvan egynéhány magyar református és néhány római- és görögkatolikus, evangélikus, baptista gyülekezetben az evangélium igazságainak hirdetése mellett ezekre a kérdésekre is felelni kellett.

Az amerikai magyarság 1,3 milliós „hadának” döntő többségét, akik magukat a legutóbbi népszámláláskor (2000-ben) magyarnak vallották, azok teszik ki, akik ennek a második hullámban érkezőknek a leszármazottai. Ők az egyházak, egyesületek tagjai és fenntartói, akik megbecsült polgárai, számtalan esetben kiemelkedő személyiségei az amerikai közéletnek.

A harmadik hullámban a II. világháborút követő menekülők, politikai nézeteik miatt otthonról üldözöttek érkeztek. Az ő beilleszkedésük könnyebb volt, mint az évtizedekkel korábban érkezetteké: bírták a nyelvet, volt szaktudásuk és voltak ismerőseik, kapcsolatokkal rendelkeztek. Ugyanakkor nehezebb is volt, hiszen sokszor lényegesen más munkát kellett végezniük, mint otthon, anyagilag kiszolgáltatott állapotban voltak. Sokan felvették az amerikai tempót, tovább tanultak, képezték magukat. Ők a mai amerikai magyarság zászlóvivői.

A negyedik hullámot az 1956-os forradalmat követő menekülők alkották. Az érkezők komoly lehetőségeket kaptak, és igen sokan éltek is ezekkel, mások a mai napig nem találják a helyüket.

Amerikai magyarok, magyar amerikaiak? Vagy mindkettő? Nem is a vagy-vagy, hanem az is-is a a helyes válasz? Egy idegen országban, amelyik választott vagy születésnél fogva hazája valakinek, nem lehet idegen testként élni. Megmaradni, vagy beolvadni? Ha valaki mindkét identitását helyesen megéli, megbecsült ember lehet. Magyarságáért lehet tisztelni és becsülni, hitéért lehet példaként állítani, gyökerei megtartása miatt lehet összekötő kapocs a két nép között.

Az Ige tanítását nem lehet elválasztani a mindennapi élettől, de tény, hogy a diaszpórában élők számára újabb bejegyzésekkel bővül a naptárba bejegyzett ünnepek sora. A hit kérdésében nincs kétség afelől, hogy a jézusi út az egyetlen megoldás. Annak a felvetése azonban, hogy valakinek vagy-vagy alapon választania kell magyarsága vagy amerikai volta között, beláthatatlan következményekkel járna. Egyiket nem feledve, a másikat szem előtt tartva lehet gyümölcsözően megélni a mindkét nemzethez való tartozást. Ezek kimunkálása, erősítése mindazok feladata, akik felelősséget éreznek amerikai magyarságunkért. Ha az igehirdetésekben megkapják az emberek a hitbeli erősítést, az összetartozás érzését, akkor kialakulhat egy egészséges, biztos alapokon álló önazonosság. A gyülekezetekben nem az a központi kérdés, hogy magyarul vagy angolul szóljon az igehirdetés, hanem hogy szóljon – mindkét nyelven, a lehető leggyakrabban. *(folyt.köv.)*

Tóbiás Attila

GYÜLEKEZETI ALKALMAK

Istentiszteletek:

Vasárnaponként 17.00-tól a gyülekezet Klimentská utcai gyülekezeti termében (Klimentská 18, Prága 1) vagy az „U Klimenta” templomban.

Biblióra: Az istentiszteletet követően, kb. 18.00-tól.

Énekkari próbák: Szerda esténként 18.00-tól, a Teológián (Černá 9, Prága 1), az 5. emeleten, a kápolnában, vagy egyéb megegyezés szerinti helyen.

(korus@refnet.cz)

A GYÜLEKEZET ÉLETÉBŐL

– A tegnapi nap folyamán tartott **Zsinati elnökségi ülésen döntés született** arról, hogy segédlelkészünk lakhatásának finanszírozására a missziói alapból folyó év végéig **35 000 Kč támogatást** kapunk. Ez hónapokra lebontva csaknem 6 000 Kč-t jelent havonta.

A gyülekezet jogi státuszának ügyében döntés előreláthatólag csak ősszel fog születni. **Kérjük ezzel kapcsolatban a Testvérek imádságos türelmét.**

– Lapzártáig 21 kitöltött, az ÜZENET szerkesztősége és a presbitérium által összeállított, **„Gyülekezeti felmérés 2008”** címet viselő kérdőív érkezett be. A kérdőív a gyülekezet véleményét hivatott felmérni több fontos, a gyülekezet

jelenét és jövőjét érintő kérdésben. **A kérdőívet a mai nappal bezárólag, az istentiszteletet követően lehet kitölteni**, névtelenül. A felmérés eredményét az ÜZENET utolsó júniusi számának mellékletében közöljük le. A kérdőív **elektronikus változatban is letölthető** a következő címen:

http://refnet.cz/pmrgy/doc/gyulekezeti_felmeres_2008.rtf

Amennyiben a Kedves Olvasónak tudomása van arról, hogy a gyülekezetet ritkábban látogató **rokona/ismerőse is szívesen kitöltené a kérdőívet, de nem áll módjában ezt megtenni, kérjük értesítse az ÜZENET szerkesztőségét**, hogy postai úton vagy elektronikusan, de eljuttathassuk neki a kérdőívet.

Együttműködését, segítségét előre is köszönjük!

– a gyülekezet IFIje tegnap délután **szalonnasütést** szervezett a Březany völgyben. Az akciót szeretnénk a nyár folyamán többször megismételni, melyekre **szeretettel várjuk gyülekeztünk apraját-nagyját!**

HUMORSAROK

A tanító néni kérdezi a gyerekeket a az iskolában a valásról.

– Pistike, mit gondolsz, Noé sokat pecázott mikor a bárkán voltak?

– Nem hiszem – mondja Pistike – mennyit lehet pecázni két kukaccal?!

ÜZENET – A PRÁGAI REFORMÁTUS MISSZIÓS GYÜLEKEZET HETILAPJA

Felelős szerkesztők: Bodnár Noémi, Hlavács Pál, Simon János & Simon Sz. Krisztina.

Lapunkat ingyenesen terjesztjük, de fenntartására bármilyen segítséget örömmel elfogadunk.

E-mail (hetilap rendelések - heti egyszeri küldés elektronikus formában): uzenet@refnet.cz